

Tysvær
kommune

Årsberetning 2024

Årsberetningen er en del av rådmannen samlede rapportering til kommunestyret. Beretningen gir opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske resultat og stilling, samt andre forhold av vesentlig betydning for kommunen. Årsberetningen er ment å være et utfyllende supplement til informasjonen som gis i årsregnskapet.

Arbeidet med avslutningen av årsregnskapet for 2024 har fulgt faste aktiviteter og rutiner i samarbeid med kommunens revisor Rogaland Revisjon IKS.

Årsregnskapet ble levert innen fristen 22.februar.

Innhold

Innledning	3
En attraktiv arbeidsplass.....	4
Kommuneplanens samfunnsdel	4
Målkart	5
Medarbeiderverdier	5
Lederegenskaper	6
Kommunen som arbeidsgiver	6
Sykefravær	6
Personal og organisasjon	8
Likestilling	8
Internkontroll.....	9
Økonomisk status og utvikling.....	10
Finansielle måltall	10
Skatteinntekter	13
Rammetilskudd	14
Eiendomsskatt	14
Andre sentrale inntekter	15
Finansinntekter	15
Økonomistyring i resultatområdene	18
Investeringsregnskap	20
Vedlegg	23

Erklæring vedr. bruk av KI: ChatGPT4.0 ble brukt for å omformulere fraser, rettskriving og hjelp til å oppsummere tekstoppassasjer.

Innledning

Årsberetning og årsregnskap for 2024 er en del av rådmannens samlede rapportering til kommunestyret. Regnskapet ble oversendt revisjonen innen fristen 22. februar og inneholder obligatoriske oversikter i drift- og investeringsregnskapet, andre økonomiske oversikter, samt noteopplysninger som skal bidra til forståelse og vurdering av regnskapet.

Årsberetningen skal redegjøre for forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske utvikling og stilling, og andre forhold som er av vesentlig betydning for kommunen.

Lovkrav

§ 14-7. Årsberetning

Kommuner og fylkeskommuner skal utarbeide en årsberetning for kommunens eller fylkeskommunens samlede virksomhet. Det skal også utarbeides en egen årsberetning for hvert kommunalt eller fylkeskommunalt foretak.

Årsberetningene skal redegjøre for

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid*
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene*
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne*
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard*
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling*
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26.*

Årsberetningene skal avgis senest 31. mars.

En attraktiv arbeidsplass

Tysvær kommune har som mål å være en attraktiv og inkluderende arbeidsplass, med godt lederskap og en felles organisasjonskultur med stolte medarbeidere. I 2024 ble det utført 1075 årsverk av 1037 kvinner og 220 menn som har sitt arbeid i Tysvær kommune. Sykefravær svinger til dels stort mellom resultatområder og avdelinger, og årsgjennomsnitt er på 9,74%. Det er en økning fra 9,02% i 2023 og over kommunens måltall på 6,8%.

Det har også i 2024 vært jobbet systematisk med å utvikle organisasjonen for å kunne møte endringer i oppgaver og rammebetingelser. Kompetanseheving, fokus på kontinuerlig forbedring (LEAN) og lederutvikling har hatt stor fokus.

Kommunen merker at det blir stadig vanskeligere å rekruttere kvalifiserte medarbeidere innen flere yrkesgrupper. Arbeidet med å øke antall heltidsstillinger er et av de tiltakene som bidrar positivt inn mot å løse rekrutteringsutfordringer. 61,3 % av de ansatte har en stillingsandel på 100 %. Det reelle tallet kan være høyere, ettersom rapporteringen ikke fanger opp tilfeller der ansatte har flere deltidsstillinger i kommunen som samlet utgjør en heltidsstilling.

I Tysvær går arbeidet med heltidskultur sakte men sikkert fremover.

Ansatte kvinner ♀	1037 (2023: 1019)
Ansatte menn ♂	220 (2023: 214)
Totalt ansatte	1257 (2023: 1233)
Antall årsverk	1075
Andel heltidsansatte	61% (2023: 58%)
Gj.sn. Stillingsstørrelse	85,6% (2023: 83%)

Kommuneplanens samfunnsdel

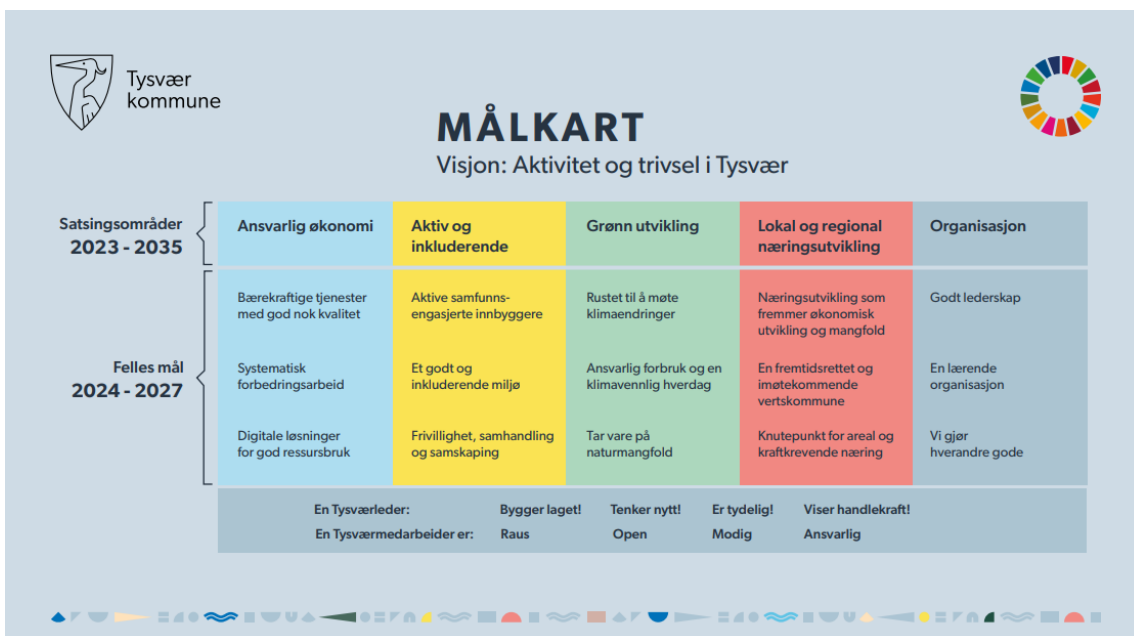
I juni 2023 vedtok Tysvær kommunestyre kommuneplanens samfunnsdel, som er kommunens mest sentrale verktøy for helhetlig planlegging. De fire satsingsområdene som ble vedtatt av kommunestyret gjennom planprogrammet danner rammene for planen:

- **Sammen om en ansvarlig økonomi**
- **Sammen om en lokal og regional næringsutvikling**
- **Sammen om en aktiv og inkluderende kommune**
- **Sammen om en grønnere utvikling**

Samfunnsdelen skal ligge til grunn for all kommunal planlegging og virke. Satsingsområdene og mål skal følges opp i blant annet temaplaner og økonomiplan. [Her](#) kan samfunnsdelen leses i sin helhet.

Målkart

Tysvær kommune har siden 2019 hatt et felles målkart i kommunen og målkart ble revidert i 2024. Nye satsingsområder fra samfunnsdelen, sammen med deres mål og strategier, gir retning for utviklingen av både samfunnet og tjenestene i kommunen.

Medarbeiderverdier

Medarbeiderverdiene i Tysvær kommune er **RAUS**, **OPEN**, **MODIG** OG **ANSVARLEG**.

Medarbeiderverdiene bygger opp under det etiske reglementet. Verdiene blir i stadig større grad brukt på alle nivå i kommunen. Dette sikrer at de ansatte vet hva som blir krevd av dem og nødvendig refleksjon for hvordan man opptrer mellom kollegaer, de man samarbeider med, og overfor tjenestemottakere.

Lederegenskaper

Lederegenskaper i Tysvær kommune

Skal kommunen lykkes i arbeidet med omstilling for å møte samfunnsutfordringer og skape utvikling er godt lederskap en forutsetning. Kommunen startet i 2023 med et lederutviklingsprogram for alle lederne i Tysvær kommune, "Tysværlederen".

Som et forarbeid er det utarbeidet én lederegenskap knyttet til hver av kommunens medarbeiderverdier; **"Bygg laget! Tenk nytt! Vis handlekraft! Vær tydelig!"**.

På denne måten vil lederutviklingen også være en del av kommunens nye samfunnsdel.

Etikk

Tysvær kommune har etisk retningslinjer som er gjeldende både for politikere og ansatte.

Etiske retningslinjer er et hjelpemiddel for de ansatte når de er på jobb, og for de folkevalgte i utøvelsen av vervet sitt. De bygger på gjeldende lover og forskrifter, og kommer ikke i tillegg.

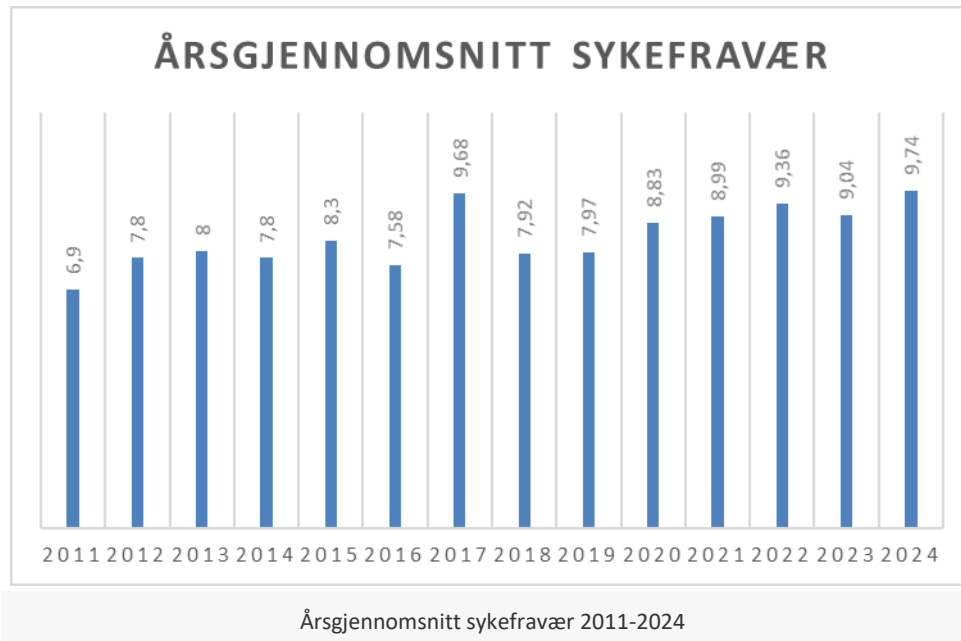
Formålet med Tysvær kommune sine etiske retningslinjer er å sikre god etisk praksis og definere felles standard for ansatte og folkevalgte i Tysvær kommune. Som forvaltere av samfunnets fellesgoder, og utøvelse av makt og myndighet blir det stilt spesielt høye krav til folkevalgte og ansatte. Derfor skal retningslinjene bevisstgjøre og oppfordre til etisk refleksjon.

Kommunen som arbeidsgiver

Ytterligere informasjon om kommunen som arbeidsgiver, kommunenes organisasjonspolitik, organisasjonskart, etiske retningslinjer og medarbeiderverdien kan leses [her](#).

Sykefravær

I Tysvær kommune er sykefravær for året 2024 på 9,74 %. Sykefravær har over tid hatt en økende trend og er høyere enn det var før korona-pandemien. Det er mange årsaker til de høye tallene, men en økende del av sykefraværet kan knyttes til psykiske lidelser og muskel- og skjelettplager. På landsbasis har også sykefravær vært økende, både i privat og offentlig sektor.

I Tysvær fordeler sykefravær seg med 1,22% på egenmeldt fravær og 8,52% på legemeldt fravær. Korttidsfravær (1-8 dager) utgjør 1,18% av det totale fraværet. 52% av fraværet er langvarig over 60 dager. Sykefravær varierer mellom avdelinger, alder, kjønn og også årstid. Sykefravær i barnehager og helse og omsorg er høyere enn fravær i for eksempel administrasjonen. Endringer i andelen årsverk i de ulike tjenestene påvirker det totale gjennomsnittlige sykefraværsnivået og det er innen omsorg og oppvekst årsverk har økt mest.

Sykefravær kommer med en høy kostnad i produksjonstap, kvalitet, direkte utgifter knyttet til sykmeldte arbeidstakere og for arbeidsmiljøet. Sykefravær kan også generere mer fravær, da arbeidsbelastningen på de som er på jobb blir større. Systematisk arbeid med sykefraværsoppfølging og arbeid med å øke nærvær vil også i det kommende året har høy prioritet. Tiltak for å forebygge sykefravær kan ha mange former; individuell, avdelingsvis, kompetansehevende eller organisatoriske. Noen av tiltakene som det skal jobbes videre med er:

- Gjennom lederutviklingsprogrammet jobbes det målrettet med ledere sitt ansvar for å bygge et godt arbeidsmiljø, håndtere vanskelige samtaler og lede endringsprosesser.
- Medarbeiderundersøkelse 10-faktor i starten av 2025.
- LEAN-metodikk skal bidra til å organisere og utvikle arbeidet på en god måte.
- Faste heltidsstillinger.
- Gode rekrutterings- og opplæringsprosesser av nye medarbeidere for å raskt integrere dem i jobbens forventninger, kultur og rutiner. Blant dem er også onboardingprogram for nye ledere høsten 2025 som en del av Tysværlederen.
- Nytte aktivitets- og medvirkningsplikt til sykmeldte ansatte.
- Samarbeid med bedriftshelsetjenesten og aktive HMS grupper.

Personal og organisasjon

Likestilling

Tysvær kommune har likestilling, likebehandling og antidiskriminering som viktige prinsipper. Tysvær kommune sin organisasjonspolitikken understreker at likestilling handler om like vilkår og potensialer uavhengig av kjønn, etnisk identitet, religion, sosial status, seksuell legning, alder og funksjonsnivå. Arbeid med likestilling handler også om å utnytte menneskelige ressurser. Kommunen vil aktivt arbeide mot diskriminering og bidra til at kommunen skal være et godt sted å leve og arbeide. Arbeidet med likestilling er et lederansvar og skal være forankret både politisk og administrativt. I rekrutteringsarbeid skal det være bevissthet rundt å skape mangfold på arbeidsplassene, hindre uønsket deltid og like forutsetninger for arbeid og rettferdig behandling av alle.

MÅL: Tysvær kommune skal arbeide aktivt, målrettet og strategisk for å fremme likestilling og hindre diskriminering.

For likestillingen sin del, for rekruttering til kommunesektoren, og for kvaliteten på tjenestene sin del er det derfor avgjørende at en har en langsiktig strategi og fokus på heltidskultur. Et av de viktigste grepene Tysvær kommune kan gjøre for likestilling er å gi alle ansatte som kan og vil 100% stilling. Tabellen nedenfor viser utvikling i heltid. Selv om målet om 80% gjennomsnittlig stillingsstørrelse er nådd, har helse- og omsorgssektoren fortsatt en vei å gå med å nå målet.

Utvikling i heltid	2020	2021	2022	2023	2024
Andel heltidsansatte i %	51	53	55	58	61
Gjennomsnittlig stillingsstørrelse i %	80	81	82	83	85

Angående universell utforming har alle resultatområder ansvar for dette utifra tjenesten sitt lovverk. Dette gjelder i både planarbeid og i tjenesteproduksjon. Kommunalt råd for menneske med nedsatt funksjonsevne har uttalerett i saker som har med universell utforming og gjøre, og kan påpeke mangler og behov.

Noen pågående aktiviteter:

- Det er satt ned et underutvalg til arbeidsmiljøutvalget som har som hovedoppgave å jobbe ut en plan for «Aktivitets – og redegjørelsesplikten» Dette består av representant fra arbeidstakerorganisasjonene, hovedverneombud og arbeidsgiverrepresentant. Målet er at det skal lages en helhetlig plan for arbeidet i løpet av 2025.
- Kartlegging av ufrivillig deltid i forbindelse med prosjekt knyttet til Helsekvartalet.
- TØRN – prosjekt i regi av KS. Et av målene med prosjektet er å øke andelen heltidsansatte.
- Alle medarbeidere skal ha tilbud om jevnlig medarbeidersamtale, der også forfremmelse og utviklingsmuligheter er et tema.
- Oppfølging og statistikk; det blir hvert år kartlagt utvikling i heltid og deltid. Tysvær kommune abonnerer på Statistikkpakken til KS som gir mye av den informasjonen som blir etterspurt i «Aktivitets – og redegjørelsesplikten».

Internkontroll

Internkontrollen er rådmannens verktøy for å oppfylle krav i samsvar med kommuneloven § 25-1: «Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges.»

Internkontroll innebærer systematisk arbeid med å dokumentere egen praksis, forbedre arbeidsmetoder og styrke samhandling og felles prosesser på tvers av organisasjonen. Målet er å sikre at kommunens mål nås, samtidig som internkontrollen skal bidra til å forebygge lovbrudd og andre uønskede hendelser. Internkontrollen skal bidra til at alle medarbeidere utfører sine oppgaver i tråd med avtalte metoder, standarder og kvalitetsnivåer, og at det finnes systemer som sikrer at dette blir fulgt opp.

Kommunen tok i bruk Compilo som fagsystem for internkontroll i 2022. Nå er hovedfokus på oppdatere og justere internkontrollsystemet. Det er koordinatorene og redaktørene i de ulike tjenesteområdene som har ansvar for at internkontrollen til enhver tid er oppdatert og brukes etter hensikten. Ledere har godkjenningsansvar for alle dokumenter i systemet.

Neste steg i utviklingen av internkontrollen er innføring av ROS-modul (risiko- og sårbarhetsvurdering) og årshjul. Sammen med avvikrapportering skal disse verktøyene bidra til å styrke oppfølgingen og kvaliteten i internkontrollen.

KS sin veileder Orden i eget hus sier følgende: «Kommunens internkontroll skal være risikobasert, forstått som at internkontrollen møter reelle risikoer, og at tiltakene bidrar til å få kontroll på og redusere disse risikoene slik at man unngår uønskede hendelser. Når det likevel oppstår avvik, følges dette opp slik at avviket 'lukkes', og hendelsen benyttes til læring og forbedring.»¹

Internkontrollen skal med dette være et verktøy for å utvikle en lærende organisasjon, som også er et mål i kommunens reviderte målkart.

Overordnet internkontroll 4123

Kommuner og fylkeskommuner skal ha internkontroll med administrasjonens virksomhet for å sikre at lover og forskrifter følges. Dette er hjemlet i kommunelovens §25-1.

Rådmannen i kommunen er ansvarlig for internkontrollen.

Internkontrollen skal bidra til at vedtatt politikk blir gjennomført, at tjenestene er av god kvalitet og at ressursene brukes effektivt og rett. Fordi kommunen er viktig for folks liv og livskvalitet er det viktig at vi har orden i eget hus.

Tysvær kommunes overordnede internkontroll beskriver hvordan vi har orden i vårt hus.

Tjenesteområder

Hva er internkontroll? Risikobasert internkontroll Styringsdokument Oppfølging internkontroll

Internkontroll i Compilo

¹ <https://www.ks.no/globalassets/fagomrader/lokaldemokrati/internkontroll/Kommunedirektorens-internkontroll-veileder-08092020.pdf>

Økonomisk status og utvikling

Finansielle måltall

Kommuneloven §14-2 stiller krav om at det skal utarbeides finansielle måltall for kommunens økonomiske utvikling. Kommunestyret i Tysvær har vedtatt følgende måltall:

- Netto driftsresultat skal være minimum 4% av kommunens samlede driftsinntekter
- Kommunens disposisjonsfond skal være minimum 15% av kommunens samlede driftsinntekter
- Kommunens renteekspontert lånegjeld skal være maksimum 60% av kommunens samlede driftsinntekter

Det framkommer av regnskapet for 2024 at Tysvær kommune oppfyller de vedtatt måltallene:

Finansielle nøkkeltall	Måltall	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023	Resultat 2024
Netto driftsresultat i % av kommunens samlede driftsinntekter	4%	6,4%	7,5%	10,4%	6,2%	7,7%
Disposisjonsfond i % av samlede driftsinntekter	15%	24,5%	24,7%	22,1%	24%	30%
Renteekspontert lånegjeld i % av samlede driftsinntekter	60%	64%	57%	58%	58%	65%

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er den viktigste indikatoren på en bærekraftig kommuneøkonomi som viser hvor stor andel av driftsinntektene som kan brukes til egenfinansiering av investeringer og andre viktige satsinger i fremtiden. Regnskapet til Tysvær kommune viser et netto driftsresultat på 116,9 mill. kroner, det tilsvarer 7,7% av driftsinntektene. En svakhet i netto driftsresultat som måltall for fremtidig handlingsrom er at det ikke tas hensyn til inntekter som blir satt til bundet driftsfond til bruk for senere år, dette gjelder for eksempel deler av integreringstilskudd som er omtalt nærmere nedenfor.

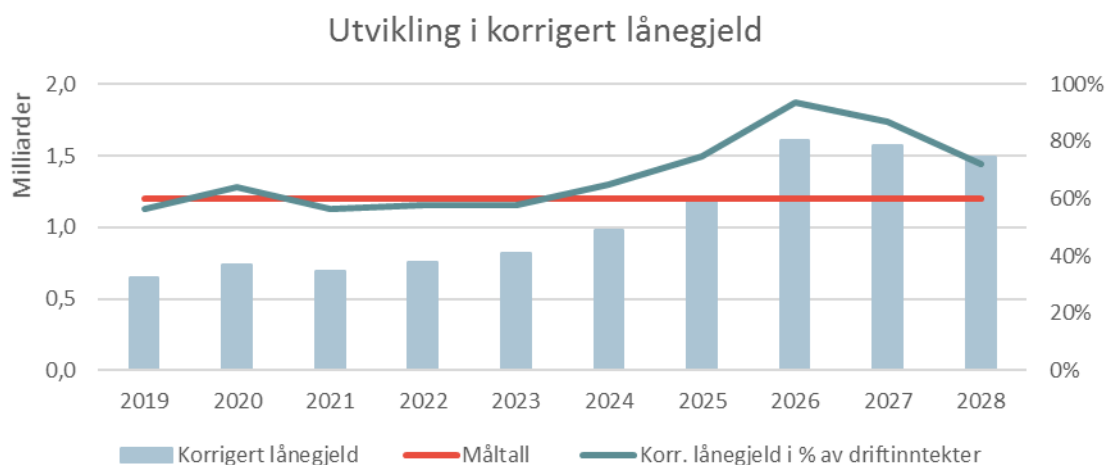
Disposisjonsfond

Disposisjonsfond består av disposisjonsfond og ubundne investeringsfond. Disse fondene har kommunen bygd opp over tid. Frie fond står kommunestyret fritt til å benytte til finansiering av tiltak i både drift og investering. Midlene satt av på bundne drifts- og investeringsfond bestemmer ikke kommunestyret over, dette er fond der tredjeparter bestemmer bruken.

Tysvær har over tid bygd opp disposisjonsfond, som i stor grad er skissert hvilket formål de skal brukes til. Kommunestyret kan omprioritere formålene gjennom egne vedtak.

Regnskapet for 2024 viser etter årsoppgjørdisposisjoner en netto avsetning til kommunens disposisjonsfond på 121 mill. kroner. Total disposisjonsfond er på 454 mill. kroner, dette utgjør 30 % av driftsinntektene.

Det har vært en viktig målsetting for kommunen å sette av midler for fremtidige investeringer og uforutsette tiltak både på drift og investering. I de senere årene er det satt av midler til å møte eventuelt fall i eiendomsskatteinntekter som skyldes lovendringer og også som mulig konsekvens av fremtidige rettstvister.

Utvikling korrigert lånegjeld 2019-2028

Utvikling i lånegjeld

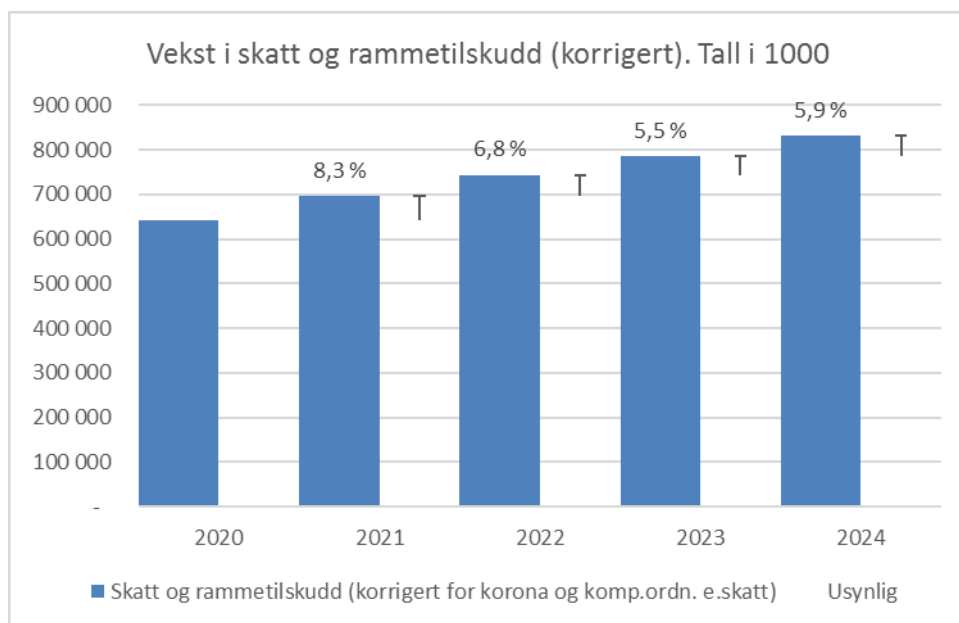
Finansiering av investeringer utover egenkapital, merverdiavgiftskompensasjon og tilskudd gjøres gjennom låneopptak. Kommunens lånegjeld økte med 261 mill. kroner i 2024 og er ved utgangen av året på 1 790 mill. kroner. I 2024 ble det tatt opp 228 mill. kroner i nye lån til egne investeringer og 75 mill. kroner til VA. Det ble betalt 65 mill. kroner i avdrag (se nedenfor). Renteeksponert lånegjeld angir hvor mye av kommunens gjeld som skal betjenes av kommunens driftsinntekter. Høye finansutgifter i form av renter og avdrag belaster driften og reduserer tjenestetilbudet. I økonomiplan 2025 - 2028 er det vedtatt et høyt investeringsnivå med både ny ungdomsskole og helsekvartal, som vil belaste driften fremover.

Lån til VA-område finansieres av kommunale avgifter, og kommunen administrerer startlån og håndterer tilbakebetalingen fra låntakere.

Sentrale inntekter

Beløp i 1000 kroner	2020	2021	2022	2023	2024
Rammetilskudd	313 025	311 255	310 031	372 809	405 666
Komp.ordn. e.skatt	15 534	22 442	28 976	35 356	41 711
Koronapandemi – bevilgninger over rammetilskudd	12 262	18 215	23 129	123	-
Inntektsutjevn.	33 244	28 472	36 851	26 618	17 645
Skatt på formue og inntekt	296 200	356 276	396 624	384 940	407 418
SUM skatt og rammetilskudd	670 265	736 660	795 611	819 846	872 440
Eiendomsskatt	177 636	174 540	175 313	198 809	190 720
Havbruksfond	13 158	8 642	17 117	6 406	23 391
Produksjonsavgift fra vindkraft			900	2 000	3 490
SUM annen skatt/overføringer	190 794	183 182	193 330	207 215	217 601
Utbytte Haugaland Kraft	18 513	18 198	36 669	34 377	38 273
Utbytte Næringsparker			4 426		
Renter bankinnskudd	7 119	3 764	12 448	23 578	29 187
Renter plasserte midler	2 376	1 438	2 370	7 363	9 695
Gevinst/tap finansielle instrumenter			- 210	- 80	2 020

Figuren «Vekst i frie inntekter» viser utviklingen i skatteinntekter og rammetilskudd over tid, korrigert for ekstraordinære inntekter knyttet til korona-kompensasjon og kompensasjonsordningen for bortfall av eiendomsskatt på verk og bruk. Disse midlene fordeles gjennom inntektssystemet.

Figur 1 Vekst i frie inntekter over tid

Veksten i frie inntekter skal blant annet dekke økte kostnader knyttet til demografi og pensjon, samt pris- og lønnsvekst og eventuelle oppgaveendringer som er innlemmet i rammetilskuddet. Ved utgangen av 2024 bevilget regjeringen 5 milliarder kroner i ekstra rammetilskudd ("nysaldering") til kommunesektoren. For Tysvær kommune utgjorde dette 8,9 millioner kroner.

Uten disse ekstra midlene ville veksten i frie inntekter fra 2023 til 2024 vært på 4,8 prosent – tilsvarende nivået på den kommunale deflatoren. Veksten i frie inntekter bør vurderes i lys av den kommunale deflatoren, som er ment å gjenspeile den reelle kostnadsøkningen kommunene står overfor. Rammepøkningen for Tysvær tilsvarer dermed en realvekst i kommunens frie inntekter.

Kommunal deflator	2020	2021	2022	2023	2024
	1,0	4,4	6,7	4,3	4,7

Figur 2 Kommunal deflator. Kilde: ks.no

Skatteinntekter

Skatteinntektene i 2024 ble 9,7 mill. kroner høyere enn budsjettet. De siste årene har Tysvær kommune, i likhet med mange andre kommuner, hatt en skatteinngang som har ligget over prognosene fra Finansdepartementet. I 2024 ble imidlertid anslagene for kommunesektorens samlede skatteinngang gradvis nedjustert gjennom året. På landsbasis endte den samlede skatteveksten for kommunesektoren på 1,1 prosent sammenlignet med 2023, mens skatteveksten i Tysvær kommune utgjorde 5,8 prosent i samme periode.

Tysvær har historisk vært en lavinntektskommune, med skatteinntekter under 90 prosent av landsgjennomsnittet. I 2024 passerte kommunen denne terskelen for første gang, og mottok dermed ikke lenger tilleggskompensasjon for lavt skattenivå gjennom inntektssystemet. Det er normalt at skattenivået i en kommune varierer over tid, og slike variasjoner påvirkes også av

nasjonale svingninger i konjunkturer, lønnsnivå og sysselsetting.

Når den nasjonale skatteveksten er lav, vil en relativt sterk utvikling i enkeltkommuner som Tysvær gi merkbare utslag i skatteinntektene per innbygger. Flere forhold kan forklare den positive utviklingen i Tysvær. Demografisk har kommunen en yngre befolkning enn landsgjennomsnittet, noe som bidrar til høyere andel yrkesaktive og dermed høyere skatteinnngang. I tillegg er Tysvær en attraktiv næringskommune, og økt sysselsetting, etablering av nye bedrifter og generell økonomisk vekst gir positive utslag i skatteinngangen. Mellom fjerde kvartal 2023 og fjerde kvartal 2024 økte sysselsettingen i Tysvær med 3,4 prosent.

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Andel skatt av landet %	89,02	84,10	85,15	87,68	86,15	85,1	87,7	86,3	88,0	91,6
Skatt og netto skatteutjevning som andel av landsgj.snittet av skatt %						94,6	94,7	94,4	94,6	95,6

Rammetilskudd

Tysvær kommune har i 2024 mottatt 465 mill. kroner i rammetilskudd.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtok i budsjettbehandlingen å innføre eiendomsskatt på næringseiendom fra skatteåret 2023. Kommunestyret har også vedtatt ny alminnelig taksering av alle næringseiendommer som danner grunnlaget for utskriving av eiendomsskatt. Det skrives ut eiendomsskatt på næringseiendom samt kraftanlegg, vindkraftverk, kraftnett og anlegg omfattet av særskattereglene for petroleum (jf. esktl. §3, første led, bokstav d) på flytende oppdrettsanlegg (jf. esktl. §4, tredje led) i kommunen.

I 2019 opphørte eiendomsskatte kategorien "verk og bruk" og kommunen beskattet dette grunnlaget i 2024 ihht. nedtrappingsmodellen med 1/7 av differansen mellom eiendomsskattegrunnlaget i 2018 og 2019. Samtidig er kompensasjon via rammetilskudd under opptrapping. Nedgang utgjør 8 mill. kroner.

Skattegrunnlaget for 2024 viser en inntekt på 190,7 mill. kroner for 2024, dette er 0,6 mill. kroner mer enn budsjettet.

Det pågår fortsatt klagebehandling knyttet til utskrivingen av eiendomsskatt for skatteåret 2023.

Kommunen har over tid bygget opp et fond som skal kunne fungere som en buffer mot plutselig bortfall av eiendomsskatteinntekter. Formålet med fondet er å redusere den økonomiske risikoen knyttet til mulige utfall i rettssaker eller endringer i lov- og regelverk.

Selv om fondet gir en viss økonomisk trygghet på kort sikt, er kommunen fortsatt sårbar ettersom en betydelig andel av driftsbudsjettet er finansiert gjennom eiendomsskatt.

Andre sentrale inntekter

Integreringstilskudd

I løpet av 2024 ble det bosatt 50 flyktninger i Tysvær. Kommunen fikk 84,3 mill. kroner i integreringstilskudd. Kommunen får tilskudd for hver person som bosettes. Tilskuddet skal i hovedsak dekke de gjennomsnittlige utgiftene kommune har til arbeidet i bosettingsåret og de fire neste årene.

Havbruksfond

Havbruksfondet fordeler kommunal sektors andel av inntektene fra vekst i oppdrettsnæringen og inntekter fra avgiften på produksjon av laks, ørret og regnbueørret. Det er budsjettert med 7 mill. kroner for utbetaling av Havbruksfondet. Budsjettet er basert på forventninger om hvordan utbetalingene gjennomsnittlig tidligere har vært. Nivå på den årlige utbetalingen blir som regel ikke kjent før på høsten. Havbruksfondet har gitt gode overføringer til Tysvær kommune de siste årene og overføringen i 2024 ble 23,4 mill. kroner. Siden 2017 er det overført rundt 69 mill. kroner, og kommunen har blant annet finansiert bredbåndsutbygging i kommunen med midlene.

Finansinntekter

Utbytte

Tysvær kommune har en eierandel på 7,59% i Haugaland Kraft. Utbetalt utbytte til eierne i 2024 utgjorde 38,3 mill. kroner for Tysvær kommune. Dette er 12,8 mill. kroner mer enn budsjettert.

Renteinntekter

Tysvær kommune har 701 mill. kroner i bankinnskudd. Det er en økning på 114 mill. kroner fra 2023 til 2024.

En høyere markedsrente vil gi høyere avkastning på overskuddslikviditet plassert i obligasjoner. Kommunen har også renteavhengige inntekter som reduserer den reelle rentefølsomheten. Dette gjelder ansvarlige lån til Haugaland Kraft og til Haugaland Næringspark.

Renteinntektene utgjør 44,7 mill. kroner. Dette er 33 mill. kroner mer enn forutsatt i budsjettet.

Sentrale utgifter

Lønnsreserve

Tysvær kommune budsjetterer med sentral lønnsreserve for lokale og sentrale oppgjør. I budsjett 2024 ble det satt av 34,9 mill. kroner til lønnsoppgjør 2023/2024. Lønnsreserven er brukt slik:

- 4,8 mill. kroner gjelder lønnsoppgjøret for 2023
- 18,8 mill. kroner gjelder lønnsoppgjør 2024

Det er et underforbruk på 11,3 mill. kroner av budsjettet lønnsreserve.

Pensjon

Tysvær kommune er tilknyttet tre pensjonskasser; Statens pensjonskasse, KLP og KLP sykepleiere.

I tillegg til ordinær pensjonspremie betaler kommunen en årlig reguleringspremie til KLP, som reflekterer økningen i pensjonsforpliktelsene som følge av lønns- og trygdeoppgjørene.

Reguleringspremie for 2024 utgjorde 47,6 mill. kroner mot et budsjettet på 51 mill. kroner. Det var i budsjettet lagt opp til bruk av premiefond på 62,6 mill. kroner. Som følge av lavere overskudd enn forutsatt ble faktisk forbruk av premiefond 23,7 mill. kroner. Dette medførte et negativt avvik i bruk av premiefond på 38,9 mill. kroner (bruk av mindre inntekter fra premiefond enn budsjettet), men samtidig et positivt avvik i premieavviket (merinntekter) på 46,6 mill. kroner sammenlignet med budsjett. Samlet ga disse endringene et mindreforbruk på pensjonsområde, inkludert arbeidsgiveravgift, på 23,4 mill. kroner i forhold til budsjett.

Renteutgifter

I 2022 ble styringsrenten hevet seks ganger, fra 0,5 prosent i starten av året til 2,75 prosent i desember. Signal har vært ytterligere renteøkninger i 2023 og renten ble hevet også seks ganger i 2023 til 4,5 prosent. Norges Bank holdt styringsrenten uendret på 4,5 prosent gjennom hele 2024.

Rentekostnader inngår som en del av kommunens driftsutgifter og vil øke i takt med rentebanen og gjeldsgraden. Stresstest viser at 1 prosent renteøkning vil gi kommunen økte rentekostnader på 13 mill. kroner årlig.

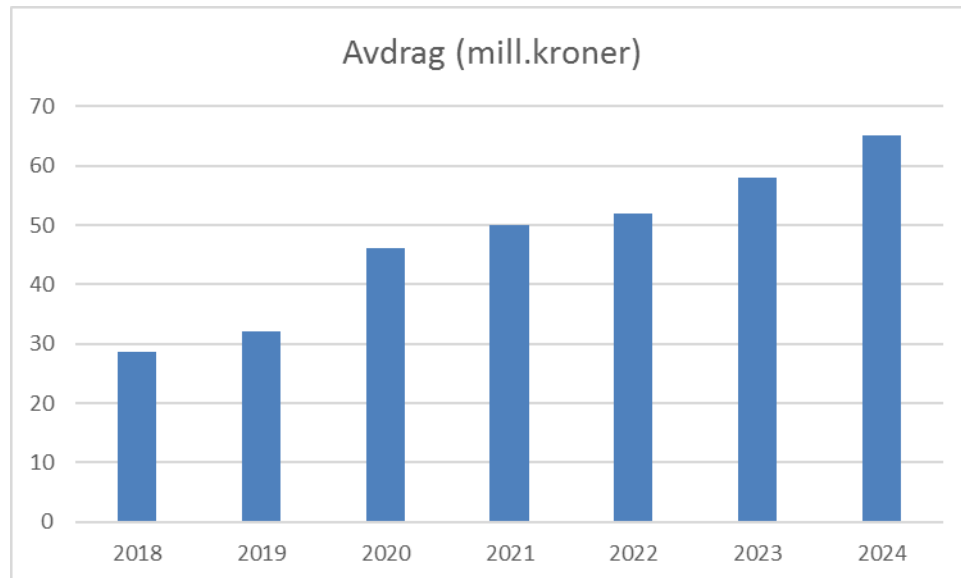
Renteutgifter inkludert låneutgifter utgjør 72,7 mill. kroner for ordinære lån. Dette er 0,6 mill.

kroner lavere enn budsjettet.

Avdrag

Det er betalt 65 mill. kroner i avdrag for ordinære lån i 2024.

Tysvær kommune betaler årlig minimumsavdrag i tråd med regelverket. Etter hvert som den samlede lånegjelden har økt, har også det årlige avdragsbeløpet økt. Alt annet like gir dette høyere belastning på driftsbudsjettet og reduserer kommunens økonomiske handlingsrom.

Figur 3 Avdrag over tid

Økonomistyring i resultatområdene

Regnskapet til resultatområdene (ekskludert fellesområdet og ekskludert VA) viser et samlet merforbruk på 41,3 mill. kroner i forhold til budsjett. Det er imidlertid store forskjeller mellom resultatområdene. I alle områder jobbes det for å utnytte ressursene mest mulig effektivt.

Den økonomiske utviklingen er allikevel preget av dyrtid, et høy sykefravær, brukervekst og rekrutteringsutfordringer i tjenestene.

Vesentlig mer-/ mindreforbruk i resultatområdene

Stab og politisk styring har et mindreforbruk på 0,7 mill. kroner;

- Hovedårsaken til mindreforbruket er reduserte lønnsutgifter på 1,3 millioner kroner. Stabsområdet har som hovedregel ikke benyttet vikarer ved sykefravær eller ubesatte stillinger (vakanser), noe som har bidratt til lavere lønnskostnader enn budsjettet.

Oppvekst og kultur har et mindreforbruk på 1,9 mill. kroner;

- Skoleområdet har et merforbruk på 7 mill. kroner. Merkostnadene skyldes høyt sykefravær, økte utgifter til skoleskyss, gratis kjernetid i SFO og økt omfang av elever med ekstra behov. Området ble styrket med 4,5 mill. kroner høsten 2024.
- Barnehageområdet har et mindreforbruk på 10,5 mill. kroner. Dette skyldes at andelen flyktninger og andelen barn under tre år fra august 2024 ble lavere enn prognosene tilsa, og det har derfor ikke vært behov for å øke bemanningen. I tillegg ble et planlagt sparekrav utsatt tidligere i året grunnet forventet økning i småbarn, som heller ikke slo til.
- Barnevernet hadde et merforbruk på om lag 1 mill. kroner. Til tross for færre omsorgsovertakelser er det enkelttiltak med høye kostnader som forklarer avviket, og dette ventes å vedvare i 2025.

Helse og mestring har et samlet merforbruk på 34,5 mill. kroner;

- Variabel lønn viser det største økonomiske avviket, med merforbruk på 12 mill. kroner. Økt bruk av overtid og vikarer skyldes ledige stillinger, ferieavvikling og fravær, særlig innen arbeid og habilitering og på Akسدaltunet.
- Det er et merforbruk på 7 mill. kroner knyttet til fastlønn i grunnbemanningen. Dette skyldes høyere bemanning enn budsjettet, økte stillingsandeler og etablering av stillinger utenfor hjemmelsbudsjett.
- Arbeid og habilitering hadde et samlet merforbruk på 11 mill. kroner. Økte kostnader henger sammen med flere brukere og høyere bistandsbehov, til tross for merinntekter fra statlige refusjoner.
- Kapasitetsutfordringer i institusjon har medført overliggerdøgn og døgnmulkt på 1,8 mill. kroner. Dette påvirker hele tjenestekjeden og gir økt belastning på hjemmetjenesten.
- Hjemmetjenesten hadde et merforbruk på 2 mill. kroner. Tjenesten opplever økt behov

og press som følge av mangel på institusjonsplasser, men har samtidig lyktes med rekruttering og opprettholdelse av stabil bemanning.

- Legetjenester og legevakt har et samlet merforbruk på 4,8 mill. kroner. Dette skyldes omlegging av basistilskudd, bruk av vikarlege og økte kostnader i legevaktsamarbeidet.
- Ressurs- og tjenestekontoret hadde et merforbruk på 1,4 mill. kroner (justert for BPA), mens NAV-sosial og flyktningtjenesten hadde et mindreforbruk på 0,6 mill. kroner.

I sum preges helse- og omsorgstjenestene av økende behov, høyere forventninger og sammensatte brukergrupper, noe som gir stort press på både kapasitet, kompetanse og økonomi. Helsekvartalet er et viktig strategisk grep for å samle og effektivisere tjenestene. Kommunen arbeider videre med å sikre bærekraft og kostnadskontroll.

Teknisk og næring har et merforbruk på 19,9 mill. kroner;

- Seksjon forvaltning har et merforbruk på 1,6 mill. kroner. Merforbruket er knyttet til sparekrav som har blitt utsatt, og mindre inntekter på oppmåling enn budsjettet.
- Seksjon teknisk drift har et merforbruk på 7,7 mill. kroner. Høye utgifter knyttet til vintervedlikehold, drift av gatelys, lisenskostnader, vedlikehold av kommunale bygg og utsatte sparekrav utgjør merforbruket.
- VA har et merforbruk på 10,6 mill. kroner. Merforbruket er knyttet til vannkjøp fra andre kommuner på 2,5 mill. kroner, høyere driftskostnader på 1,4 mill. kroner og lavere inntekter på vannmålere enn budsjettet på 2,5 mill. kroner. Det var budsjettet med at kommunen skulle kunne bruke fond til å dekke kalkulatoriske renter og avskrivninger, men merforbruk i 2023 gjør at det ikke er fondsmidler til å dekke disse kostnadene. Det utgjør 4,2 mill. kroner.

Fellesområde har et mindreforbruk på 34,2 mill. kroner;

- Årsaken til budsjettavvik er at det ble et betydelig høyere premieavvik (46,6 mill. kroner) enn budsjettet. Dette premieavviket må utgiftsføres de neste 7 årene med 1/7-del. Se for øvrig avsnittet under «Sentrale utgifter» for nærmere omtale.

Investeringsregnskap

Tysvær kommune har over tid hatt etterslep i gjennomføringen av budsjetterte investeringer. Fra 2023 til 2024 ble det rebudsjettert 50 mill. kroner i vann- og avløpsprosjekter (VA) og 151 mill. kroner i øvrige investeringsprosjekter. Disse rebudsjetterte midlene kommer i tillegg til ordinært vedtatt investeringsbudsjett for 2024.

Samlet utgjorde investeringsbudsjettet for 2024 808,4 mill. kroner, hvorav 595,5 mill. kroner var nye investeringer og 201 mill. kroner var overført fra tidligere år. Faktiske investeringsutgifter ble 373 mill. kroner, noe som gir et avvik på 435,4 mill. kroner. Hovedårsaken til avviket er forsinket framdrift i flere prosjekter, særlig Helsekvartalet og VA-investeringene.

Låneopptak er den største finansieringskilden i investeringsregnskapet. Kommunen tar opp lån i tråd med budsjettvedtakene for det enkelte år. I 2024 utgjorde låneopptaket 273 mill. kroner. Forskyvning i prosjektene har medført ubrukte lånemidler, som ved årsslutt utgjorde 155 mill. kroner. Av dette er 26,7 mill. kroner øremerket startlån fra Husbanken til videre utlån. Det ble i 2024 utbetalt 23,9 mill. kroner i startlån, mens det var gitt fullmakt til å låne ut inntil 30 mill. kroner. Restmidlene er regnskapsført som ubrukte lånemidler og på bundet investeringsfond for husbankmidler.

Inntektene i investeringsregnskapet er i hovedsak knyttet til momskompensasjon, som i 2024 utgjorde 58,8 mill. kroner. I tillegg mottok kommunen tilskudd på 20,5 mill. kroner, hovedsakelig relatert til en anleggsbidragsavtale med Haugaland Næringspark og tilskudd fra Husbanken til private omsorgsboliger. Det ble også inntektsført 1,1 mill. kroner fra salg av varige driftsmidler, hovedsakelig knyttet til tomtesalg.

Disponering av resultat

Disponering eller dekning av netto driftsresultat utgjør 116,9 mill. kroner. Det er overført 6,3 mill. kroner til investeringsregnskapet.² Videre er det er avsatt 7,6 mill. kroner til bundne driftsfond. Bruk av tidligere års avsetninger utgjør til sammen 18,3 mill. kroner. Det er satt av 121,4 mill. kroner til disposisjonsfond.

Disponering eller dekning av netto driftsresultat	Mill. kroner
Overført til investering	6,3
Avsetning til bundne driftsfond	7,6
Bruk av bundne driftsfond	-6,6
Bruk av disposisjonsfond	-11,7
Avsetninger til disposisjonsfond*	121,4
<u>Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat</u>	<u>116,9</u>
*Derav satt av til disposisjonsfond:	
Generelt disposisjonsfond	67,4
Havbruksfondet	23,4
Sikringsfond for eiendomsskatt*	8,2
Rentefond	5
Grønt utviklingsfond	0,8
Øvrige driftsfond	16,6

*Overføring til sikringsfond eiendomsskatt inkluderer tilbakebetaling av for mye tilbakebetale eiendomsskatt på 3,2 MNOK fra Gassco.

² Disponeringer eller dekning av netto driftsresultat består av bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk, bruk og avsetninger til fond, samt overføring til investeringsregnskapet.

Økonomisk handleevne over tid

Tysvær kommune leverer i 2024 et solid netto driftsresultat på 116,9 mill. kroner. Til tross for at et resultatet er svært positiv er det mye som tyder på at økonomien i Tysvær ikke er bærekraftig over tid. Hovedutfordringene er:

- **Tjenestenivå:** Dagens nivå av tjenesteproduksjon er ikke bærekraftig over tid. Regnskapet viser samlet sett for resultatområdene et merforbruk i forhold til budsjett. KOSTRA-tallene viser at kommunen fortsatt har høyere driftsutgifter enn en gjennomsnittskommune.
- **Demografi- og struktur:** For å møte demografiutfordringene i årene fremover, trengs det en tjenestestruktur og fasiliteter som legger til rette for mer effektiv drift. Det planlagte Helsekvartalet er et sentralt tiltak i denne sammenheng.
- **Lånegjeld:** Kommunens lånegjeld er økende. Med et høyt investeringsnivå vil også kostnadene til renter og avdrag øke. For å opprettholde økonomisk handleevne må kommuneøkonomien være robust nok til å tåle renteøkninger uten at det svekker tjenestetilbudet.
- **Usikker inntektsgrunnlag:** Kommunen er avhengig av stabile og forutsigbare inntektsrammer for å kunne planlegge og drifte tjenester på en god måte. Endringer i inntektssystemet, kompensasjonsordning og regelverk for eiendomsskatt – samt utfallet av rettssaker – kan påvirke kommunens økonomiske handlingsrom i årene fremover.
- **Arbeidskraft:** Kommunen står overfor rekrutteringsutfordringer innen flere tjenesteområder. Dette kan påvirke både kvalitet, kontinuitet og kostnadsnivå i driften, særlig ved behov for innleie og vikarbruk. En bærekraftig økonomi forutsetter også at kommunen lykkes med å være en attraktiv arbeidsgiver.

Gjennom kommunens omstillingsprogram TK-2030 jobbes det målrettet med tiltak for å redusere utgiftene mot 2030 og omstille tjenestene for å få en bærekraftig økonomi. Tysvær kommune har utviklet seg til å bli en attraktiv næringskommune i vekst. Kommunens attraktive beliggenhet og sterk næringsliv gir grunnlag for utvikling og kan bidra positivt til inntektsgrunnlaget over tid.

Vedlegg

Årsegnskap med noter

Finans- og gjeldsrapport

Regnskap

Økonomisk oversikt - drift						
	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust. vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjet	Regnskap i fjor
Driftsinntekter						
1 Rammetilskudd		465 022 658	473 748 000	480 748 000	480 748 000	434 906 000
2 Inntekts- og formuesskatt		407 418 186	397 695 000	397 695 000	397 695 000	384 940 102
3 Eiendomsskatt		190 719 625	190 100 000	190 100 000	190 100 000	198 808 800
4 Andre skatteinntekter		-	-	-	-	-
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten		115 636 706	89 052 188	74 011 000	74 011 000	97 629 08
6 Overføringer og tilskudd fra andre		188 546 339	161 011 527	82 466 602	82 466 602	176 555 050
7 Brukerbetalinger		40 480 052	36 174 642	34 721 716	34 721 716	40 310 916
8 Salgs- og leieinntekter		108 843 980	106 931 739	116 749 837	116 749 837	92 134 347
9 Sum driftsinntekter		1 516 667 548	1 454 713 096	1 37 492 155	1 376 492 155	1 425 284 297
Driftsutgifter						
10 Lønnsutgifter	16	760 057 574	771 778 079	722 040 142	712 040 142	705 048 173
11 Sosiale utgifter	11	193 683 379	204 338 683	192 743 760	192 743 760	171 368 640
12 Kjøp av varer og tjenester	17	308 682 416	263 490 426	263 818 870	263 818 870	284 855 756
13 Overføringer og tilskudd til andre		85 928 039	56 608 280	51 176 084	51 176 084	133 307 202
14 Avskrivninger	2,4	86 673 330	104 611 737	107 358 000	107 358 000	81 275 65
15 Sum driftsutgifter		1 435 024 740	1 40 827 206	1 337 136 856	1 327 136 856	1 375 855 425
16 Brutto driftsresultat		81 642 807	53 885 890	39 355 299	49 355 299	49 428 871
Finansinntekter						
17 Renteinntekter		44 684 926	11 700 000	11 700 000	11 700 000	34 475 027
18 Utbytter		39 676 47	25 500 000	25 500 000	25 500 000	35 397 070
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler		2 020 279	-	-	-	- 76 873
20 Renteutgifter		72 733 620	73 250 006	73 250 006	73 250 006	54 622 185
21 Avdrag på lån		65 033 330	64 999 996	64 999 996	64 999 996	58 066 670
22 Netto finansutgifter		- 51 385 27	- 101 050 002	- 101 050 002	- 101 050 002	- 42 893 631
23 Motpost avskrivninger		86 673 330	104 611 737	107 358 000	107 358 000	81 275 651
24 Netto driftsresultat		116 930 865	57 447 054	45 663 27	55 663 297	87 810 892
Disp. eller dekning av netto driftsresultat:						
25 Overføring til investering		6 284 541	6 284 750	2 500 001	2 500 001	9 949 945
26 Avsetninger til bundne driftsfond		7 589 498	7 474 305	2 496 818	2 496 818	6 628 361
27 Bruk av bundne driftsfond		- 6 623 810	- 10 045 883	-	-	- 2 848 407
28 Avsetninger til disposisjonsfond		121 427 579	66 699 377	51 795 478	51 795 478	106 494 074
29 Bruk av disposisjonsfond		- 11 746 943	- 12 965 495	- 11 129 000	- 1 129 000	- 32 413 080
30 Dekning av tidligere års merforbruk		-	-	-	-	-
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		116 930 865	57 447 054	45 663 297	55 663 297	87 810 892
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		-	-		-	

§ 5-4 1A Bevilgningsoversikt - drift (regnskap)

	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
1 Rammetilskudd	465 022 658	473 748 000	480 748 000	480 748 000	434 906 000
2 Inntekts- og formueskatt	407 418 186	397 695 000	397 695 000	397 695 000	384 940 102
3 Eiendomsskatt	190 719 625	190 100 000	190 100 000	190 100 000	198 808 800
4 Andre generelle driftsinntekter	115 636 706	89 052 188	74 011 000	74 011 000	97 629 080
5 Sum generelle driftsinntekter	1 178797 175	1 150595 188	1 142554 000	1 142554 000	1 116 283 983
6 Sum bevilgninger drift, netto	1 010 481037	992 097 561	995 940 701	985 840 701	985 579 459
7 Avskrivninger	86 673 330	104 611 737	107 358 000	107 358 000	81 275 651
8 Sum netto driftsutgifter	1 097 154 367	1 096 709 298	1 103 298 701	1 093 198 701	1 066 855 111
9 Brutto driftsresultat	81 642 807	53 885 890	39 355 299	49 355 299	49 428 872
10 Renteinntekter	44 684 926	11 700 000	11 700 000	11 700 000	34 475 027
11 Utbytter	39 676 471	25 500 000	25 500 000	25 500 000	35 397 070
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	2 020 279	-	-	-	- 76 873
13 Renteutgifter	72 733 620	73 250 577	73 250 006	73 250 006	54 622 185
14 Avdrag på lån	65 033 330	64 999 996	64 999 99	64 999 99	58 066 670
15 Netto finansutgifter	- 51 385 272	- 101 050 573	- 101 050 002	- 101 050 002	- 42 893 631
16 Motpost avskrivninger	86 673 330	104 611 737	107 358 000	107 358 000	81 275 651
17 Netto driftsresultat	1 127411 903	1 049 544615	1 041503 998	1 041 503 998	1 073 390352
Disponering eller dekning av netto driftsresultat					
18 Overføring til investering	6 284 541	6 284 750	2 500 001	2 500 001	9 949 945
19 Avsetninger til bundne driftsfond	7 589 498	7 474 305	2 496 818	2 496 818	6 628 361
20 Bruk av bundne driftsfond	- 6 623 810	- 10 045 883		-	- 2 848 407
21 Avsetninger til disposisjonsfond	121 427 579	66 699 377	51 795 478	51 795 478	106 494 074
22 Bruk av disposisjonsfond	- 11 746 943	- 12 965 495	- 11 129 000	- 1 129 000	- 32 413 080
23 Dekning av tidligere års merforbruk	-	-	-	-	-
24 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	116 930 865	57 447 054	45 663 297	55 663 297	87 810 892
25 Fremført til inndeckning i senere år (merforbruk)	-	-		-	-

§ 5-4 1B Sum bevilgninger i drift netto

	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Politisk endret	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Stab og politisk styring		73 899 683	74 594 325	70 366 984	70 366 984	75 801 153
Oppvekst og kultur		433 508 985	435 386 157	417 451 852	417 451 852	407 072 569
Helse og mestring		299 248 089	264 713 842	275 885 047	265 885 047	325 453 422
Teknisk		88 232 504	68 344 537	62 412 524	62 412 524	112 841 539
Kyrkja		11 820 728	11 698 528	11 698 528	11 698 528	9 721 868
Felleskostnader		23 192 919	57 373 780	84 532 627	84 532 627	12 335 841
Finansiering		89 270 183	85 207 967	74 860 957	74 860 957	55 609 714
Netto bevilgningar drift		1 019 173 091	997 319 136	997 208 519	987 208 519	998 836 106
Herav:						
Avskrivningar	2,4	16 431 738	16 411 737	19 158 000	19 158 000	16 955 453
Motpost avskrivningar	2,4	- 16 431 738	- 16 411 737	- 19 158 000	- 19 158 000	- 16 955 453
Netto renteutgifter og -inntekter		- 88 405	571			2 989 687
Overført til investering		855 425	888 633			5 052 903
Netto avsetninger til eller bruk av bundne driftsfond	13	1 564 464	- 298 578	2 496 818	2 496 818	3 671 902
Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond		6 360 569	4 630 949	- 1 129 000	- 1 129 000	1 542 155
Korrigert sum bevilgningar drift, netto		1 010 481 038	992 097 561	995 840 701	985 840 701	985 579 459

§5-5 2A Bevilgning investering

	Not e	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjet t	Regnskap i fjor
Bevilgningsoversikt - invest. (regnskap)						
1 Investeringer i varige driftsmidler		364 740 081	801 959 671	798 174 922	589 349 000	33 284 117
2 Tilskudd til andres investeringer		5 492 635	3 700 000	3 700 000	3 700 000	1 375 460
3 Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		2 736 571	2 736 571	2 736 571	2 500 00	2 537 443
4 Utlån av egne midler		-	-		-	-
5 Avdrag på lån		-				-
6 Sum investeringsutgifter		372 969 28	808 396 242	804 611 493	595 549 000	237 197 020
7 Kompensasjon for merverdiavgift		58 872 067	132 785 347	132 785 347	101 349 800	39 356 975
8 Tilskudd fra andre		20 550 726	1 140 000	1 140 000	1 140 000	13 548 019
9 Salg av varige driftsmidler		1 110 918	-		-	10 830 221
10 Salg av finansielle anleggsmidler		-	-		-	
11 Utdeling fra selskaper		-	-		-	-
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler		781 250	-		-	781 250
13 Bruk av lån		273 357 402	477 792 954	477 792 954	301 359 200	154 647 123
14 Sum investeringsinntekter		354 672 365	611 718 301	611 718 301	403 849 000	219 163 589
15 Videreutlån		23 913 146	30 000 000	30 000 000	30 000 000	11 054 138
16 Bruk av lån til videreutlån		23 913 147	30 000 000	30 000 000	30 000 000	14 276 104
17 Avdrag på lån til videreutlån		7 180 217	6 000 000	6 000 000	6 000 000	6 160 876
18 Mottatte avdrag på videreutlån		4 418 768	6 000 000	6 000 000	6 000 000	10 640 669
19 Netto utgifter videreutlån		2 761 448	-		-	- 7 701 760
20 Overføring fra drift		- 6 284 541	- 6 284 749	- 2 500 000	- 2 500 000	- 9 949 945
21 Avsetninger til bundne investeringsfond		1 515 058	-		-	7 701 759
22 Bruk av bundne investeringsfond		-	-		-	-
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond		2 499 613	2 692 545	2 692 545	-	-
24 Bruk av ubundet investeringsfond		- 18788 501	-193085 737	- 193 085 737	-189200 000	- 8 083 485
25 Dekning av tidligere års udekket beløp		-	-		-	-
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger		- 21 058 371	- 196 677 94	- 192 893 192	- 191 700 00	- 10 331 671
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)		-	-		-	-

§5 -5 2B

Investering i varige driftsmidler	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjett	Regnskap i fjor
Stab og politisk styring		9 897 162	10 656 459	10 456 48	10 470 000	13 850 27
Oppvekst og kultur		5 030 481	202 834 675	202 315 675	202 240 000	9 357 083
Helse og mestring		51 170 302	302 729 325	302 592 669	219 439 000	12 980 561
Teknisk		297 904 439	271 211 957	268 282 841	151 750 000	196 511 759
Kyrkja		737 697	14 200 000	14 200 000	5 450 000	
Felleskostnader		-	327 255	327 255	-	584 442
Investering i varige driftsmidler		364 740 081	801 959 671	798 174 922	589 349 000	233 284 117

Tilskudd til andres investeringer	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjett	Regnskap
Justeringsavtaler	2	1 032 020				1 191 460
Vannledning langs fylkesvei 515						184 000
Tilbakebetaling av tomt	2	574 879				
Haugaland brann og redning	2	3 885 737	3 700 000	3 700 000	3 700 000	
Tilskudd til andres investeringer		5 492 636	3 700 000	3 700 000	3 700 000	1 375 460

Investeringer i aksjer og andeler	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjett	Regnskap
Aksjer sal/kjøp	2	2 736 571	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 537 443
Aksjer						
Investeringer i aksjer og andeler		2 736 571	2 500 000	2 500 000	2 500 000	2 537 443

Utlån	Note	Regnskap	Reg. budsjett	Budsjettjust vedtatt av kommunestyret	Oppr.budsjett	Regnskap
Utlån Husbankmidler	2	23 913 146	30 000 000	30 000 000	30 000 000	11 054 138
Finansiering utlån	2	23 913 146	30 000 000	30 000 000	30 000 000	11 054 138
Utlån av egne midlar		-	-		-	-
Sum		372 969 288	808 159 671	804 374 922	595 549 000	237 197 020,

§5-9 Strykninger

Driftsregnskap

1. Netto driftsresultat	- 116 930 865,89
2. Avsetninger til bundne fond	7 589 498,55
3. Bruk av bunde fond	- 6 623 810,68
4. Overføring til investering iht il årsbudsjett og fullmakter	6 284 750,25
5. Avsetning til disposisjonsfond i hht. Årsbudsjett og fullmakter	66 699 377,00
6. Bruk av disposisjonsfond iht til årsbudsjett og fullmakter	- 12 965 495,05
7. Budsjettetert dekning av tidligere års underskudd	-
8. Årets budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	- 55 946 545,82
12. Stryking bruk av disposisjonsfond	1 218 343,00
13. Mer eller mindreforbruk etter strykninger	- 54 728 202,82
17. Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disposisjonsfond	54 728 202,82
18. Mer eller mindreforbruk etter strykninger	-

Investeringsregnskap

1. Sum utgifter og inntekter eksklusiv bruk av lån	318 328 921,04
2. Avsetninger til bundne investeringsfond	1 515 058,00
3. Bruk av bunde investeringsfond	
4. Budsjettetert bruk av lån	- 507 792 954,00
5. Overført fra drift i hht årsbudsjett og fullmakter	- 6 284 749,25
6. Avsetninger til ubundet investeringsfond i hht til årsbudsjett og fullmakter	2 692 545,00
7. Bruk av ubundet investeringsfond i hht årsbudsjett og fullmakter	- 193 085 737,00
8. Dekning av tidligere års udekket tap	
9. Årets budsjettavvik (mer eller mindreforbruk før strykninger)	- 384 626 916,21
11. Strykning bruk av lån	210 522 404,15
13. Strykning bruk av ubundet investeringsfond	174 104 512,06
16. Fremført til inndekning senere år (udekket beløp)	0

Balanse

	Regnskap 2024	Regnskap 2023
EIENDELER		
A. Anleggsmidler	4 299 433 240,06	3 875 063 043,14
I. Varige driftsmidler	2 536 930 924,72	2 261 271 173,95
1. Faste eiendommer og anlegg	2 484 858 660,60	2 209 654 876,16
2. Utstyr, maskiner og transportmidler	52 072 264,12	51 616 297,79
II. Finansielle anleggsmidler	220 642 984,34	199 193 285,19
1. Aksjer og andeler	97 115 507,00	94 378 936,00
2. Obligasjoner	-	-
3. Utlån	123 527 477,34	104 814 349,19
III. Immaterielle eiendeler	-	-
IV. Pensjonsmidler	1 541 859 331,00	1 414 598 584,00
B. Omløpsmidler	1 128 146 988,67	992 165 067,62
I. Bankinnskudd og kontanter	701 102 746,51	640 918 140,46
II. Finansielle omløpsmidler	132 118 016,94	66 975 161,98
1. Aksjer og andeler	-	-
2. Obligasjoner	132 118 016,94	66 975 161,98
3. Sertifikater	-	-
4. Derivater	-	-
III. Kortsiktige fordringer	294 926 225,22	284 271 765,18
1. Kundefordringer	123 212 833,77	124 430 842,70
2. Andre kortsiktige fordringer	-	-
3. Premieavvik	171 713 391,45	159 840 922,48
Sum eiendeler	5 427 580 228,73	4 867 228 110,76
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	1 830 129 812,68	1 677 000 274,91
I. Egenkapital drift	472 719 411,78	362 073 087,14
1. Disposisjonsfond	454 314 471,81	344 633 835,04
2. Bundne driftsfond	18 404 939,97	17 439 252,10
3. Merforbruk i driftsregnskapet	-	-
4. Mindreforbruk i driftsregnskapet	-	-
II. Egenkapital investering	216 352 348,05	231 126 177,99
1. Ubundet investeringsfond	199 743 550,96	216 032 438,90
2. Bundne investeringsfond	16 608 797,09	15 093 739,09
3. Udekket beløp i investeringsregnskapet	-	-
III. Annen egenkapital	1 141 058 052,85	1 083 801 009,78

1. Kapitalkonto	1 133 405 445,72	1 076 148 402,65
2. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen drift	- 904,00	- 904,00
3. Prinsippendringer som påvirker arbeidskapitalen investering	7 653 511,13	7 653 511,13
D. Langsiktig gjeld	3 320 982 451,19	2 918 139 847,19
I. Lån	1 790 465 603,00	1 529 679 150,00
1. Gjeld til kredittinstitusjoner	1 790 465 603,00	1 529 679 150,00
2. Obligasjonslån	-	-
3. Sertifikatlån	-	-
II. Pensjonsforpliktelse	1 530 516 848,19	1 388 460 697,19
E. Kortsiktig gjeld	276 467 964,86	272 087 988,66
I. Kortsiktig gjeld	276 467 964,86	272 087 988,66
1. Leverandørgjeld	-	-
2. Likviditetslån	-	-
3. Derivater	-	-
4. Annen kortsiktig gjeld	276 467 964,86	272 087 988,66
5. Premieavvik	-	-
Sum egenkapital og gjeld	5 427 580 228,73	4 867 228 110,76
F. Memoriakonti	-	-
I. Ubrukte lånemidler	154 954 656,76	118 214 950,61
II. Andre memoriakonti	2 554 034,35	566 773,53
III. Motkonto for memoriakontiene	- 157 508 691,11	- 118 781 724,14

Noter

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise alle økonomiske midler som er tilgjengelige i året, og anvendelsen av disse. Inntekter og utgifter skal plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter, utbetalinger, inntekter og innbetalinger i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarter (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Organisering av kommunens virksomhet

Den samlede virksomheten til kommunen er i hovedsak organisert innenfor kommunens ordinære organisasjon, med unntak av renovasjon, legevakt og brannvesen. I tillegg er IKT og HMS organisert som oppgavefellesskap med Karmøy kommune og er en del av Karmøy kommunes regnskap. Renovasjon og brannvesen blir drevet gjennom interkommunale selskap og legevakten blir kjøpt av Haugesund kommune.

De interkommunale selskapene avlegger egne selvstendige regnskap, og legevakten blir ført som en del av Haugesund kommune.

Note 1 Endring i arbeidskapital

Balanseregnskapet :	31.12.	01.01.	Endring
2.1 Omløpsmidler	1 128 146 989	992 165 068	
2.3 Kortsiktig gjeld	276 467 965	272 087 989	
Arbeidskapital	851 679 024	720 077 079	131 601 945

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsutgifter	1 348 351 411
Sum driftsinntekter	-1 516 667 549
Netto finansutgifter	51 385 272
Netto driftsresultat	-116 930 866
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	372 969 288
Sum investeringsinntekter	-354 672 366
Netto utgifter videreutlån	2 761 449
Netto utgifter i investeringsregnskapet	21 058 371
Netto tilgang/bruk i drifts- og investeringsregnskapet	-95 872 495
Endring ubrukte lånemidler (økning +/- reduksjon-)	-36 739 706
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	-132 612 201
Differanse (forklares nedenfor)	-1 010 256

Forklaring til differanse i arb.kapital :	Beløp
Korrigerings av tidligere års feil - endring i ubrukte lånemidler	1 010 256
	0

Note 2 Kapitalkonto

Saldo 01.01.	kr 1 076 148 403
Økning av kapitalkonto (kreditposter)	
Aktivering av fast eiendom, anlegg og utstyr	kr 364 740 080
Kjøp av aksjer og andeler	kr 2 736 571
Utlån	kr 23 913 147
Avdrag på eksterne lån	kr 72 213 547
Reduksjon av kapitalkonto (debitposter)	
Avgang fast eiendom og anlegg	
Avskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 86 673 330
Nedskrivning av fast eiendom og anlegg	kr 2 407 000
Avdrag på utlån	kr 5 200 018
Bruk av midler fra eksterne lån	kr 297 270 550
Endring i pensjon	kr 14 795 403
Saldo 31.12.	kr 1 133 405 446

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp og regnskapsestimater og vesentlige korrigeringer av tidligere års feil

Konto for endring av regnskapsprinsipp

Virkning av endringer i regnskapsprinsipp føres mot egne egenkapitalkontoer for endring av regnskapsprinsipp. Positiv saldo på disse kontoene kan ikke disponeres og negativ saldo skal ikke dekkes inn.

Konto for endring av regnskapsprinsipp	31.12.2024	01.01.2024
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (drift)	-7 653 511	-7 653 511
Endring av regnskapsprinsipp som påvirker AK (investering)	904	904
Sum	-7 652 607	-7 652 607

Note 4 Varige driftsmidler

	IT-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Brannbiler, tekniske anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte-områder	SUM
Anskaffelseskost 01.01.24	36 669	13 290	467 398	1 100 382	474 446	169 086	2 261 271
Årets tilgang	9 772	5 034	39 322	294 061	16 551		364 740
Årets avgang							
Årets avskrivninger	-11 815	-1 912	-17 698	-40 174	-15 074		-86 673
Årets nedskrivninger					-2 407		-2 407
Bokført verdi pr. 31.12.24	34 626	16 412	489 022	1 354 269	473 516	169 086	2 536 931
Økonomisk levetid	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie

Selskapets navn	Balanse nr	Eierandel	Antal i aksjer	Markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2024	Balanseført verdi 01.01.2024
KLP egenkapitalinnskudd	22141001	*		kr -	kr 37 920 177	kr 35 183 606
A/L Biblioteksentralen	22170001				kr 1 500	kr 1 500
Aktio AS (tidl. Haugaland Industri AS)*	22170002	5,14 %			kr 15 500	kr 15 500
E134 Haukelivegen AS*	22170004	2,17 %			kr 13 500	kr 13 500
Tysvær Bygdablad A/S***	22170008	7,25 %			kr 6 000	kr 6 000
Haugaland Kraft*	22170011	7,59 %			kr 26 045 231	kr 26 045 231
Karmsund Havn IKS**	22170013	7,69 %			kr 100 000	kr 100 000
Norsk Bane AS*	22170015	0,20 %			kr 40 200	kr 40 200
Haugaland Vekst IKS**	22170017	9,09 %			kr 100 000	kr 100 000
Haugaland Interkommunale Miljøverk IKS (HIM)**	22170018	17,00 %			kr 30 300	kr 30 300
Haugalandsmuseet AS*	22170019	12,00 %			kr 43 600	kr 43 600
Musikkselskapet Nordvegen AS ("Munor", tidl. Miro AS)*	22170020	16,00 %			kr 26 400	kr 26 400

Destinasjon Haugesund & Haugalandet*	22170021	19,79 %			kr 650 000	kr 650 000
Tysvær Arena Drift A/S***	22170026	97,41 %			kr 2 495 149	kr 2 495 149
Aksdal Næringspark A/S	22170028	40,00 %			kr 8 000 000	kr 8 000 000
HIL-Hallen*	22170029	5,00 %			kr 5 350	kr 5 350
Storhall Karmøy AS*	22170030	5,00 %			kr 1 500	kr 1 500
Haugaland Brann og Redning IKS**	22170031	13,78 %			kr 481 000	kr 481 000
Hordfast AS*	22170036	3,38 %			kr 100 000	kr 100 000
Holding Haugaland Næringspark AS*	22170039	10,84 %			kr 20 615 000	kr 20 615 000
Marin Energi Testsenter AS*	22170040	10,85 %			kr 300 000	kr 300 000
Vann Vest AS* (ny 2022)	22170042	4,35 %			kr 5 000	kr 5 000
Rogaland Revisjon IKS**	22170041	1,94 %			kr 120 100	kr 120 100
Sum				kr -	kr 97 115 507	kr 94 378 936

Egenkapital innskudd kommunale foretak og IKS	Eierandel	Bokført verdi
Friluftsrådet Vest	1/13	
Haugaland Kontrollutvalgssekretariat IKS**	9,11 %	
Krisesenter Vest IKS**	8,89 %	
Interkommunalt Arkiv i Rogaland IKS	2,66 %	

Endringer

* Aksjeselskap som har interkommunalt eierskap

** Interkommunale selskaper

*** Aksjeselskaper der bare egen kommune har eierskap

Note 6 Utlån

Utlånt til	Balanse nr.	Utestående 31.12.24	Utestående 01.01.24
Utlån finansiert med innlån			
Boligsosiale formål (startlån)	22275010	kr 90 585 531	kr 71 091 153
Sum lånefinansierte utlån		kr 90 585 531	kr 71 091 153
Utlån finansiert med egne midler			
Haugaland Næringspark	22275012	kr 17 360 000	kr 17 360 000
Bygdehuset Nedstrand	22275008	kr 350 000	kr 350 000
Haugaland Kraft	22275007	kr 13 287 446	kr 14 068 696
Vann Vest	22275004	kr 51 500	kr 51 500
Karmsund Lufthavn	22275013	kr 1 893 000	kr 1 893 000
Sum egenfinansierte utlån		kr 32 941 946	kr 33 723 196
Sum		kr 123 527 477	kr 104 814 349

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Markedsbaserte finansielle omløpsmidler

Aktivaklasse	Finansreglement	Anskaffelses-kost	Balanseført verdi 31.12.	Balanseført verdi 01.01.	Resultatført verdiendring
Rentepapirer fond	Kap. 7			1 295 163	-1 295 163
Obligasjoner bank	Kap. 7		110 098 907	103 810 258	6 288 649
Egenkapitalbevis	Kap. 7		22 019 110	16 402 230	5 616 880
			132 118 017	121 507 651	10 610 366

Note: Ny finansreglement (2022) åpner opp for at kommunen kan plassere midler i børsnoterte egenkapitalbevis. Det gjøres løpende vurdering ift. mulig rentegevinst ved å plassere i bankobligasjoner og egenkapitalbevis, sett opp mot direkte bankinnskudd.

Note 8 Rentesikring

Renteutgiftene på kommunens lånegjeld sikres i samsvar med gjeldende reglement for finans- og gjeldsforvaltningen. Tysvær Kommune har ikke lånegjeld med bruk av rentesikring, med unntak av at det inngås fastrenteavtaler for lån.

Note 9 Langsiktig gjeld

Lånesaldo 31.12.24	Kommune- kassen	Konsolidert årsregnskap
Lån til egne investeringer	1 664 200	0
Lån til andres investeringer	0	0
Lån til innfrielse av kausjoner	0	0
Lån til videreutlån (startlån)	126 268	0
Sum bokført langsiktig gjeld	1 790 468	0
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Lån som forfaller i 2025	899 800	0
Herav lån som må refinansieres	899 800	0

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2024
Langsiktig gjeld med fast rente :	474 000
Langsiktig gjeld med flytende rente :	1 316 000

Lån med rentebinding over 1 år er fastrentelån eller obligasjonslån med gjenværende rentebinding over 1 år.

Note 10 Avdrag på lån

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2024	2023
Sum avskrivninger i året	86 673	81 276
Sum lånegjeld pr 1.1 (ekskl. lån videre utlån)	1 426 234	1 350 670
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	2 092 185	2 090 311
Beregnet minimumsavdrag	59 085	52 517
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	-65 033	-58 067
Avvik	-5 948	-5 550

Avdrag på lån til videre utlån og forskotteringer

Mottatte avdrag på videreutlån og refusjoner av gitte forskotteringer finansiert med lån kan bare finansiere avdrag på lån eller nye utlån, jf KL 14-17, 2. ledd. Dersom slike mottatte avdrag benyttes til å betale avdrag på lån etter KL § 14-15 første og andre ledd og § 14-16, skal dette ikke redusere minimumsavdraget, jf KL § 14-18 tredje ledd.

	2024	2023
Mottatte avdrag på startlån	4 481	10 641
Utgiftsførte avdrag i investeringsregnskapet	7 180	6 161
Avsetning til/bruk av avdragsfond	1 515	7 702
Saldo avdragsfond 31.12.	16 608	15 094

Note 11 Pensjonsforpliktelser

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for ansatte. Pensjonsordningen omfatter alders-, uføre-, ektefelle-, barnpensjon samt AFP/tidligpensjon og sikrer alders- og uførepensjon med samla pensjonsnivå på 66% sammen med folketrygden. Pensjonene vert samordna med utbetaling fra NAV.

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til framtidig premiebetaling. Premiefondet framgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2024	2023
Innestående på premiefond 01.01.	50 033 788	67 014 483
Tilført premiefondet i løpet av året	41 662 397	8 217 754
Bruk av premiefondet i løpet av året	23 726 278	25 198 449
Innestående på premiefond 31.12.	67 969 907	50 033 788

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 13 i årsregnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregna ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering.

Pensjonskostnadene vert beregnet på en annen måte enn pensjonspremien som vert betalt til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene.

Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieavviket blir tilbakeført igjen med 1/7 per år for premieavvik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavvik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavvik oppstått fra 2002 til 2010.

Bestemmelsene innebærer også at beregnet pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %	4,00 %
Diskonteringsrente	4,00 %	4,00 %
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %	2,97 %
Forventet pensjonsregulering	2,20 %	ikke oppgitt
Forventet årlig G-regulering	2,97 %	2,97 %

Spesifikasjon av samla pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktingar og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik		2024	2023
	Årets pensjonsopptjening, nåverdi	75 022 828	68 720 181
	Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	59 201 027	47 175 793
	Forventa avkastning på pensjonsmidlene	-64 872 998	-52 369 930
	Adminstrasjonskostnad	3 085 433	3 395 414
A	Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	72 436 290	66 921 458
B	Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	109 292 735	135 573 171
C	Årets premieavvik (B-A)	36 856 445	68 651 713

Akkumulert premieavvik		2024	2023
	Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	140 088 434	89 154 458
	Årets premieavvik	35 856 445	68 651 713
	Sum amortisert premieavvik dette året	26 451 126	17 717 737
	Akkumulert premieavvik pr. 31.12	149 493 753	140 088 434
	Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	21 078 619	10 422 998
	Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	170 572 372	150 511 432

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser		2024	2023
	Netto pensjonsforpliktelser pr. 01.01.	-11 342 482	-31 657 591
	Brutto pensjonsforpliktelser	1 530 516 848	1 382 940 992
	Pensjonsmidler	1 541 859 330	1 414 598 583

Note 12 Kommunens garantiansvar

Gitt overfor - navn	Arkiv sak	Garantiramme	Garantiansvar per		Utløper
			31.12.2024	31.12.2023	dato
HIM IKS		36 451 251*/ 340 000 000**	kr 25 515 875	kr 20 130 063	
Karmsund Havn IKS		61 520 000	kr 58 147 594	kr 53 162 124	
Haugaland Hestesportarena		10 000 000	kr 8 375 000	kr 8 875 000	16.08.2041
Karmsund Lufthavn Invest AS	22/4801,2 1/4241	1 893 000	kr 1 893 000	kr 1 893 000	
Sum garantiansvar		73 413 000	93 931 469	84 060 187	

Note 13 Bundne fond

Bundne fond	Beholdning 01.01.2024	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2024
Bundne driftsfond				
Selvkostfond VA	kr 1 568 240	kr 187 322	kr 1 547 008	kr 208 554
Flyktningmidler	kr 1 415 401	kr 296 128	kr 598 776	kr 1 112 753
Oppvekst og kultur øremerka midler	kr 4 754 649	kr 3 807 663	kr 646 523	kr 7 915 789
Helse og mestring øremerka midler	kr 5 007 446	kr 405 668	kr 2 571 217	kr 2 841 897
Teknisk Øremerka midler	kr 927 659	kr 1 043 765	kr 2 025	kr 1 969 399
NPK	kr 1 790 592	kr 536 709		kr 2 327 301
Husbankmidler	kr 1 859 613			kr 1 859 613
Viltfond	kr 115 651	kr 53 983		kr 169 635
Sum	kr 17 439 251	kr 6 331 238	kr 5 365 549	kr 18 404 940
Bundne investeringsfond				
Husbanken - ekstraordinære innbetalinger	kr 15 093 739	kr 1 515 058		kr 16 608 797
Sum	kr 15 093 739	kr 1 515 058	kr -	kr 16 608 797

Note 14 Selvkostområde

	Inntekter	Resultat Kostnader	2024 Over(+)/ underskudd (-)	Årets dekning s-grad i % ¹⁾	Vedtatt dekning s-grad i %	Balansen Avsetn(+)/ bruk av (-) selvkostfond	2024 Selvkostfond/ fremførbar t underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vatn	33 146	34 806	-1 659	95,2 %	100,0 %	-1 659	-438
Avløp	32 765	34 773	-2 008	94,2 %	100,0 %	-2 008	-1 694
Feiing	2 247	2 046	201	120,0 %	100,0 %	201	-385
Oppmåling	2 104	5 490	-3 386	38,3 %		ikke aktuelt	ikke aktuelt
Bygge- og delesak	5 647	6 999	-1 352	80,7 %		ikke aktuelt	ikke aktuelt
Private avløpsanlegg	854	674	180	126,7 %	100,0 %	180	205
Private planer	0	0	0	0,0 %		ikke aktuelt	ikke aktuelt

	Inntekter	Resultat Kostnader	2023 Over(+)/ underskudd (-)	Årets dekning s-grad i % ¹⁾	Vedtatt dekning s-grad i %	Balansen Avsetn(+)/ bruk av (-) selvkostfond	2023 Selvkostfond/ fremførbar t underskudd pr. 31.12 ²⁾
Vatn*	26 233	33 094	-6 861	79,3 %	100,0 %	7 948	1 205
Avløp*	26 860	35 020	-8 160	76,7 %	100,0 %	6 658	342
Feiing	2 664	2 409	255	113,5 %	100,0 %	277	-566
Oppmåling	1 987	6 540	-4 553	30,4 %		ikke aktuelt	ikke aktuelt
Bygge- og delesak	5 248	9 141	-3 893	57,4 %		ikke aktuelt	ikke aktuelt

Private avløpsanlegg	652	1 055	-403	61,8 %	100,0 %	-403	176
Private planer	0	0	0	0,0 %		ikke aktuelt	ikke aktuelt

1) Årets dekningsgrad før ev.avsetning/bruk av dekningsgradsfond.

2) Dekningsgradsfonda er bundne driftsfond. Disse kan kun benyttes til dekning av fremtidige driftsutgifter på tilhørende selvkostområde. Dekningsgradsfond må benyttes innen 3-5 år. På områder med pålagt selvkost (renovasjon), eller der kommunestyret forut for inntektsåret har fattet prinsippvedtak om egenbetaling ut fra selvkost, kan kommunen ha fremførbart underskudd. 3-5 års perioden kan fravikes dersom det er særegne forhold i kommunen og det er gjort vedtak i kommunestyret der disse særegne forholda blir synliggjort.

* Kommunestyret har vedtatt å bruke 10 mill. kroner av overskudd fra Haugaland kraft og 20 mill. kroner fra næringsskatt til å redusere negative selvkostfond på vatn og kloakk

Note 15 Salg av finansielle anleggsmidler

Ved salg av kommunens aksjer klassifisert som anleggsmidler er en andel av salgsinntekten regnet som avkastning på innskutt kapital og inntektsført som løpende inntekt i driftsregnskapet. Tysvær kommune har ikke solgt finansielle anleggsmidler i 2024

Note 16 Ytelser til ledende personer

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural- ytelser
Rådmann	1 459 422	0	0	220 296
Ordfører	1 288 100	0	0	0

Note 17 Godtgjørelse til revisor

Godtgjørelse til revisor	Kostnad 2024
Rogaland revisjon IKS	863 266
Kontrollutvalgsekretariat	240 000
Samlet godtgjørelse	1 103 266